

Taal op maat - spelling

(huis)werkbladen groep 5

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Vermenigvuldiging van de kopieerbladen voor eigen gebruik (vrij van kopieerrechten) is uitsluitend toegestaan aan scholen die werken met deze methode.

Auteur: Paul van den Wijngaart
© 2006, Wolters-Noordhoff BV, Groningen / Houten

Versie 1.0 september 2006

 Wolters-Noordhoff

---

inhoud:

**bladzijde: behorend bij: grondwoord:
blok: les:**

3	1	1-2	gevangen
4	1	3-4	toren
5	1	5-6	toren
6	2	1-2	toren
7	2	3-4	zebra
8	2	5-6	torren
9	3	1-2	torren
10	3	3-4	toren - torren
11	3	5-6	toren - torren
12	4	1-2	spinnetje
13	4	3-4	zwembroek
14	4	5-6	stripboek
15	5	1-2	geit
16	5	3-4	golf/golven
17	5	5-6	golf/golven
18	6	1-2	stam
19	6	3-4	dertig
20	6	5-6	heerlijk
21	7	1-2	opa's
22	7	3-4	toren - torren
23	7	5-6	dirigent
24	8	1-2	dirigent
25	8	3-4	toren - torren - dirigent
26	8	5-6	stam

Woorden met een stomme e vooraan.

In woorden die beginnen met ge-, be-, ver- hoor je een u, maar je schrijft een e.

gelachen – beleefd – verstand – beneden – betalen – geweer – gebouw –
vervelen – gelopen – verkeer – geheim – gezicht – behang – verlies

Bedenk nu zelf een paar woorden met:

ge-

be-

ver-

Lange klank aan het eind van een klankgroep.
Hoor je aan het eind van een klankgroep een lange klinker (aa, ee, oo, uu), dan schrijf je maar één a, e, o, u.

vuren – haken – stenen – dozen – broden – bazen – schepen – kolen – stelen – stenen – stalen – kazen – rapen – zeven – buren – kale – muren – dure - blote

Bedenk nu zelf een paar woorden met een klankgroep eindigend op een:

a	e	o	u
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

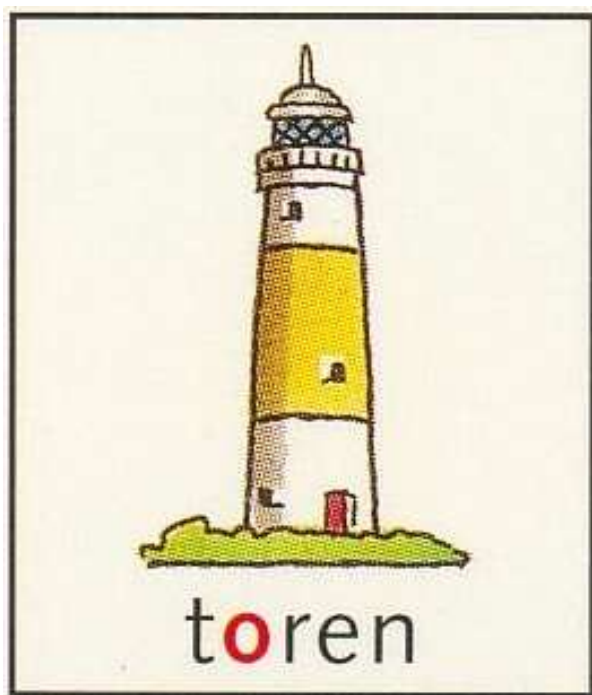

Lange klank aan het eind van een klankgroep.
Hoor je aan het eind van een klankgroep een lange klinker (aa, ee, oo, uu), dan schrijf je maar één a, e, o, u.

woning – schapen – probeer – tegel – gele – vegers – grote – toneel – vertalen –
verdelen – verhuren – herhalen - -verstoren – vermaken – bedaren – bevelen

Bedenk nu zelf een paar woorden met een klankgroep eindigend op een:

a	e	o	u
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Lange klank aan het eind van een klankgroep.

Hoor je aan het eind van een klankgroep een lange klinker (aa, ee, oo, uu), dan schrijf je maar één a, e, o, u.

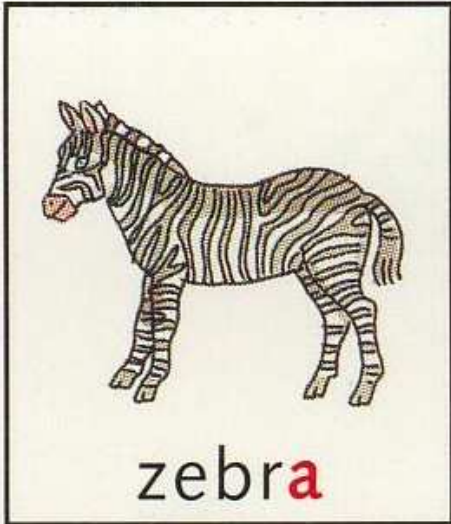
gelopen – gelaten – gereden – gevlogen – gekregen – gevaren – bedragen –
verboden – bevelen – verhalen – vrede – borduren – samen – uren - noten

Maak er meer van:

haak - _____
haar - _____
muur - _____
school - _____
avontuur - _____
lokaal - _____
boon - _____
knoop - _____
baas - _____
keel - _____
speer - _____

Vul in:

Ik loop → wij _____
Ik draag → wij _____
Ik vergeet → wij _____
Ik braad → wij _____
Ik vaar → wij _____
Ik borduur → wij _____
Ik deel → wij _____
Ik rook → wij _____
Ik vraag → wij _____
Ik geloof → wij _____
Ik stuur → wij _____

Lange klank aan het eind van een woord.
Hoor je aan het eind van een woord de lange
klinkers aa, oo, uu,
dan schrijf je één a, o, u.
Hoor je een ee, dan schrijf je er twee.

Katja, ga, mee, nee, auto, zee, bijna, daarna, oma, zo, ja vla, papa, hierna, vlo,
tempo, stro, twee, slee, fee, vee, ree

Bedenk nu zelf een paar woorden op:

a	o	u	ee
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Korte klank aan het eind van een woord.
Hoor je aan het eind van een woord een korte klinker (a, e, i, o, u) dan volgen er altijd twee medeklinkers.

wekken, zessen, mannen, wanneer, wakker, willen, trekken, liggen, suffen,
ballon, prikken, kunnen, voetballen, grappen, brillen, flessen, bruggen

Bedenk nu zelf een paar woorden:

Korte klank aan het eind van een woord.
Hoor je aan het eind van een woord een korte klinker (a, e, i, o, u) dan volgen er altijd twee medeklinkers.

flessen, petten, vlaggen, appel, sterren, kippen, pennen, lippen, brillen, klokken, emmer, koffer, verre, slappe, dunne, vissen, stille, frisse, domme, drukke

Bedenk nu zelf een paar woorden:

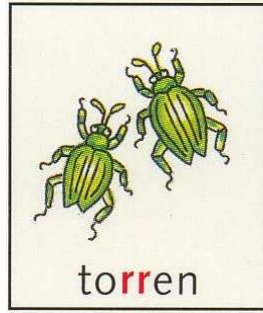
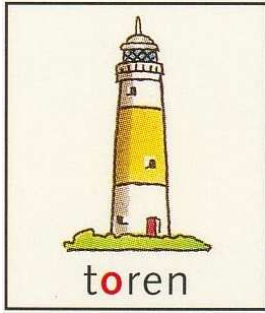

Klankgroepen met een lange of korte klank..

dame – dammen; weten – wetten; zege – zeggen; vele – vellen; spelen – spellen;
molen – mollen; ader – adder; boten – botten; haken – hakken; balen – ballen

Zet de woorden in de goede rij:

wennen – paden – padden – kale – smalle – droge – grote – matten – ramen –
rammen – beken – tonnen – bomen – bommen – zomen – gappen – koppen –
kopen – gapen - potten

lange klank:

---

korte klank:

Klankgroepen met een lange of korte klank.

appel – peren – druppel – motor – zakken – kussens – slopen – beren – emmer – oren – petten – koning – haren – ballen – schapen – slakken – torren - toren

Zet de volgende woorden in het meervoud en schrijf ze in de goede rij:

zaal – reep – bal – klep – zoon – bus – kip – muur – beer – kat – big – spin – spat – boot – zwaan – kasteel – schaap – kameel – sloot – straat – bok

lange klank:

---

korte klank:

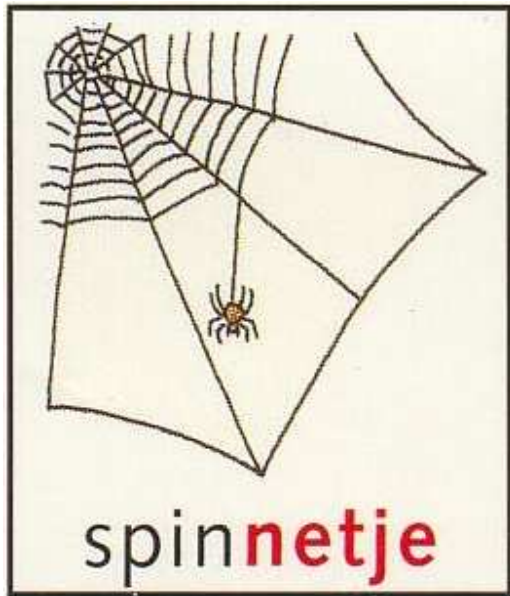

Ingewikkelde verkleinwoorden.
 In deze verkleinwoorden gelden ook nog andere regels.
 Denk daar aan!

biggetje – mannetje – karretje – weggetje – woninkje – stalletje – paadje –
 spinetje – tonnetje – omaatje – balletje – vaatje – scheepje – blaadje

Zet de volgende woorden op de juiste plaats:

kar – koning – ketting – weg – ton – blad – glas – spin – stal - schip – gat – big
 – haring – vat – pudding – spel – berging – prul – beloning – heg – woning – bel

weggetje

paadje

woninkje

Dubbelwoorden.

Deze woorden bestaan uit twee losse woorden.

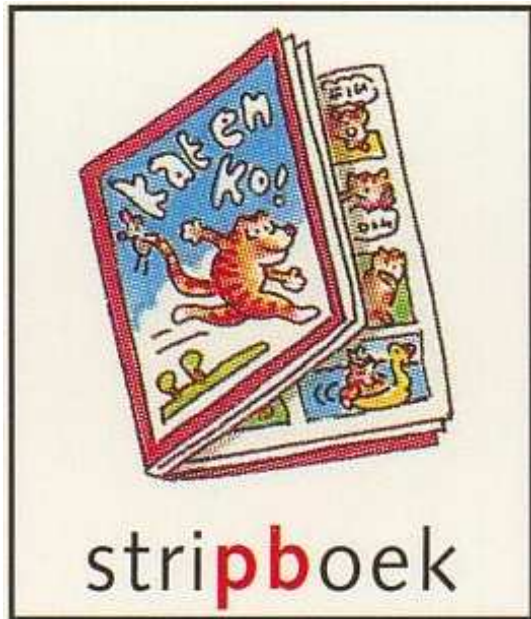
Let op elk woord apart, maar schrijf ze aan elkaar.

doodstil – bromfiets – snelbinder – verfpot – kruispunt – zijstraat – schoolplein
– speelplaats – verfkwast – schoolhoofd – paspoort – broodplank – sneeuwpop

Maak de volgende woorden af. Kies uit:

*auto - bal – broek - druk - feest – huis - kaart - lood – plant - punt – smeer – tuig
- tijd - worm - zwart*

pot
biljart
regen
school
brief
pik
vracht
eind
schoen
hand
kamer
zwem
klok
werk
vlieg

Ingewikkelde dubbelwoorden.
Deze woorden bestaan uit twee losse woorden.
Let op elk woord apart, maar schrijf ze aan elkaar.

vuilniszak – postzegels – stripboeken – speelgoeddoos – vannacht – afwassen –
opbellen – sleepboot – huissleutel – stampot - feestneus

Bedenk nu zelf een paar ingewikkelde dubbelwoorden:

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Woorden met ei, woorden met au.
 Je kunt niet horen met welke ij/ei of ou/au je een woord moet schrijven. Die woorden moet je onthouden.

kleingeld – schoolplein – sportterrein – dauwdruppel – kauwgom – pindasaus – beddensprei – berggeit – treinreis – klauwhamer – wenkbrauw – autoband

Schrijf de volgende woorden zonder fout over:

allebei _____
 beddensprei _____
 berggeit _____
 breiwol _____
 eigeel _____
 marktplein _____
 piepklein _____
 spoortrein _____
 treinreis _____
 zeilboot _____
 sportterrein _____
 zeilschip _____
 eikenboom _____
 weiland _____
 kleigrond _____

autoband _____
 dauwdruppel _____
 donkerblauw _____
 kauwgom _____
 klauwhamer _____
 lichtblauw _____
 nauwkeurig _____
 pindasaus _____
 rauwkost _____
 sauslepel _____
 wenkbrauw _____
 beddensprei _____
 autobus _____
 pauzenummer _____
 slasaus _____

s of z, f of v

Als je een woord dat eindigt op een f of een s langer maakt, wordt de f vaak een v en de s een z.

golf – druif – poes – doos – glas – muis – kaas – kies – kloof – raaf – dief – kuif
 – brief – hoef – neus – roos – reis – prijs

Zet de volgende woorden in het meervoud en schrijf ze in de goede rij:

bedrijf – blijf – duif – neef – grens – glas – reis – golf – proef – muis – matroos
 – reus – brief – druif – huis – graf – kaas – poes – roos – dief

f/v:

---

s/z:

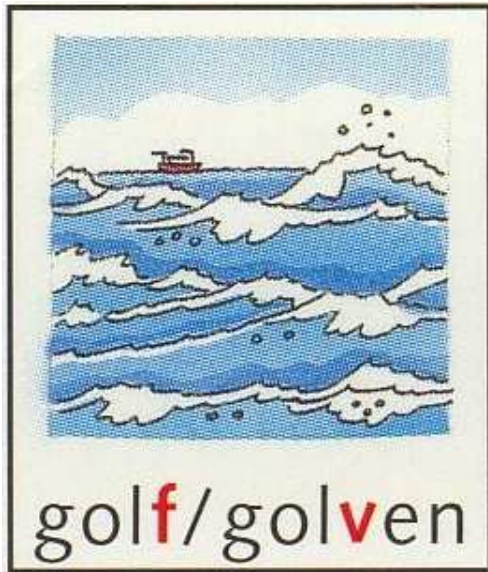

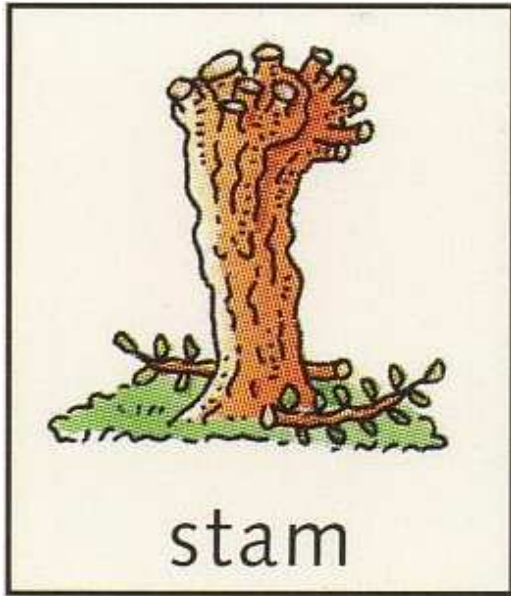
s of z, f of v

Als je een woord dat eindigt op een f of een s langer maakt, wordt de f vaak een v en de s een z.

blaas – lees – draaf – kies – schrijf – proef – geef – wrijf – wijs – bloos – verliezen – reizen – graven – drijven – verbazen – durven

Vul de goede vorm van het woord in:

blazen	Ik _____ een veertje weg.
reizen	Ik _____ volgende week naar een ander land.
blijven	Ik _____ de hele week thuis.
wrijven	Ik _____ de zalf op mijn arm.
wijzen	Ik _____ dat plekje aan.
vrezen	Ik _____ dat ik ziek word.
leven	Ik _____ in Nederland.
prijzen	Ik _____ dat meisje voor haar mooie zingen.
durven	Ik _____ wel in de achtbaan.
schrijven	Ik _____ een brief naar mijn oma.
graven	Ik _____ een kuil in het zand.
lezen	Ik _____ een mooi boek.
beloven	Ik _____ op tijd te komen.
kiezen	Ik _____ een lekker stuk taart uit.
geven	Ik _____ onze hond zijn koekjes.

Doewoorden zijn woorden die aangeven wat je kunt doen.

De stam van een doewoord is de ik-vorm.
Behalve –en eraf halen, moet je vaak nog meer regels toepassen.

werken – zingen – denken – wandelen – houden – beloven – verhuizen –
stilstaan – ophangen – loeien – schroeven – niezen – schudden – dammen

Schrijf de stam op en zet deze in de juiste kolom:

afwassen – bukken – beloven – duwen – durven – bellen – eten – geven – leggen
– harken – werken – knikken – meten – niezen – heffen – kijken – ruiken –
trappen – rapen – voelen – prijzen – vriezen – wijzen – kopen – pakken – hopen
– praten – stompen – wonen – stoeien – schroeven – weten

fiets_____	bak_____	maak_____	schrijf_____
zeur_____	suf_____	speel_____	lees_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Woorden op -ig.
Als je aan het eind van een meerlettergrepig woord -ug hoort, dan schrijf je -ig.

jarig – zestig – deftige – keurig – stevig – haastig – eenvoudig – hevig – rustig – zenuwachtig – moedig – aardig – nodig – zelfstandig – bezig

Maak woorden met -ig, -elig, -erig of -achtig en zet deze in de juiste kolom:

fruit – haren – hebben – herfst – heuvel – hobbel - honger – kind – kracht – macht - mist - moed – nevel – plezier – rafel – schilderen – schuld – slapen – stroop – tijd - water

-ig	-elig	-erig	-achtig
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Woorden op -lijk.
 Hoor je aan het eind van een woord met meer lettergrepen -luk, dan schrijf je -lijk.

heerlijk – vrolijk – gevaarlijk – onmiddellijk – lelijk – vreselijk – moeilijk –
 dadelijk – huwelijk – eigenlijk – afgrijselijk

Maak woorden op -lijk:

vriend	_____	mens	_____
gevaar	_____	feest	_____
hart	_____	plaats	_____
heer	_____	noodzaak	_____
noord	_____	einde	_____
meester	_____	man	_____
pijn	_____	zaak	_____
geest	_____	tijd	_____
dag	_____	west	_____
persoon	_____	zuid	_____

Meervoud van woorden met een lange klank achteraan.
 Bij woorden die in het meervoud een s krijgen, komt er na een lange klinker 's, behalve bij de ee.

auto's – panda's – menu's – bingo's – kassa's – komma's – kassa's – foto's

Zet de woorden in het meervoud en schrijf ze in de juiste kolom:

poema – kano – firma – haven – akela – toffee – opa – dominee – pasta – salto – hobo – arena – paraplu – molen – tegel – meisje

's

---

s

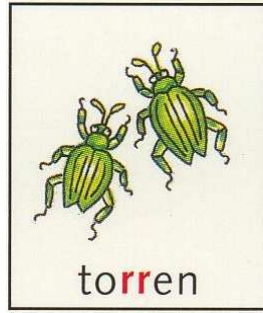

Klankgroepen met een lange of korte klank..

dame – dammen; weten – wetten; zege – zeggen; vele – vellen; spelen – spellen;
molen – mollen; ader – adder; boten – botten; haken – hakken; balen – ballen

Zet de woorden in het meervoud en schrijf ze in de goede rij:

bot – boot – kop – knop – school – taak – tak – schol – koop – knoop – ton –
toon – stel – steel – man – boom – maan – bom

lange klank:

---

korte klank:

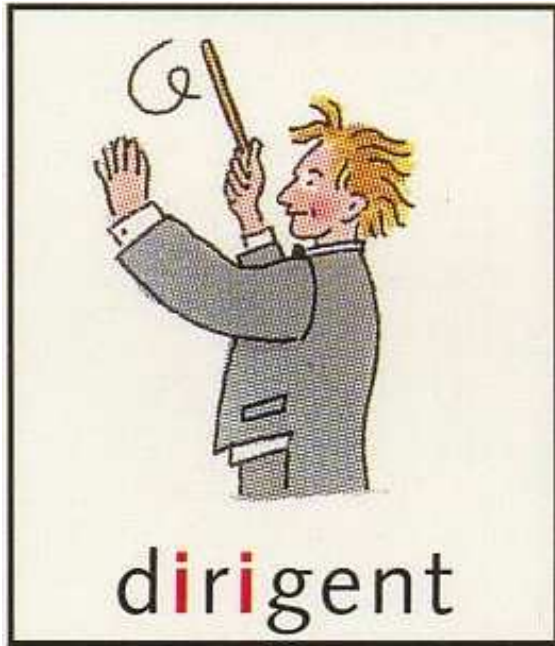

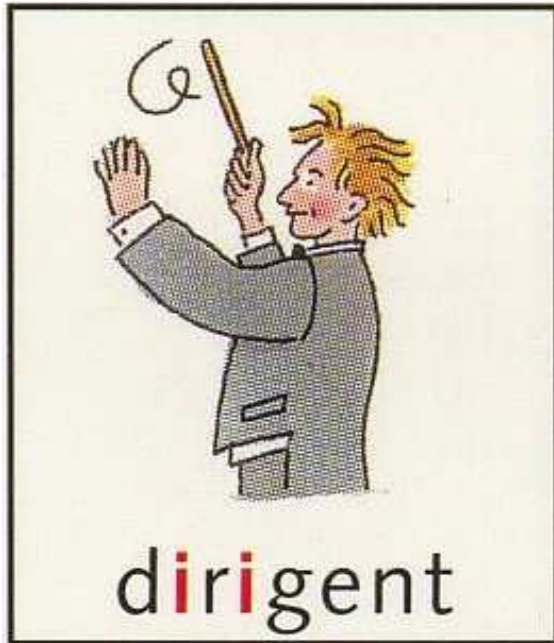
Woorden met i in plaats van ie.
Die woorden moet je onthouden.

spinazie – finale – familie – pianist – trio – violist – gitarist – televisie – kilo –
olifant – stadion – tribune – liter – kiwi – diamant – kritiek

Schrijf de volgende woorden zonder fout over:

piloot	_____	kilometer	_____
minuut	_____	viool	_____
sigaar	_____	indiaan	_____
kilometer	_____	sigaret	_____
etiket	_____	klarinet	_____
liter	_____	diploma	_____
kantine	_____	pagina	_____
machine	_____	klimaat	_____
pistool	_____	kilo	_____
minuut	_____	radio	_____
muzikaal	_____	juni	_____
eskimo	_____	artikel	_____
minister	_____	limonade	_____
uniform	_____	zigeuner	_____
dirigent	_____	olifant	_____

Woorden met i in plaats van ie.
Die woorden moet je onthouden.

radio – dirigent – januari – februari – juni – juli – liter – etiket – titel – prima –
viool – piano – klarinet – gitaar -

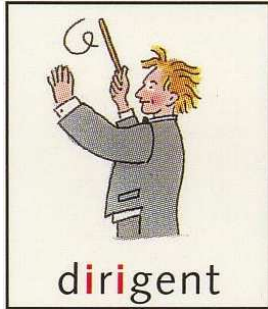
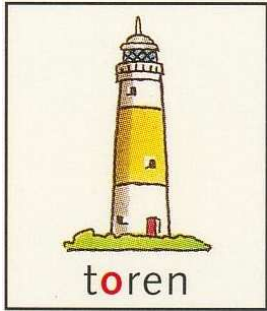
Vul in i of ie:

d...amant
v...deo
pan...k
pr...ma
k...lo
pag...na
vl...ger
s...gaar
kant...ne

p...loot
kl...ren
m...nuut
vakant...
ond...p
t...tel
r...m
muz...k
v...s...te

p...ano
d...rentuin
bed...ning
verd...nen
l...monade
r...v...r
l...ter
ol...fant
fam...l...

Woorden met een korte en een lange klank.
Woorden met een i.

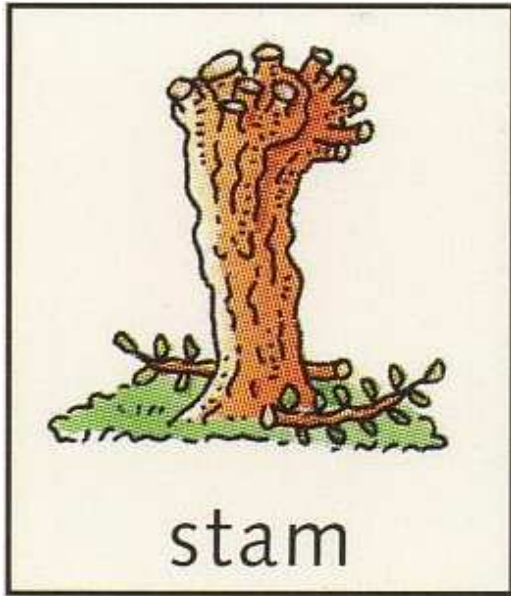

oppasser – briljetje – judo – gelukkig – minuten – palen – knopen – ramen –
rennen – dubbel – krullen – bomen – bommen – juni

Zet de woorden in de goede rij:

boten – juni – klimaat – palen – karren – titel – paling – bestellen – zwemmen –
marine – diploma – finale – knopen – rennen – haken – etiket – stappen –
bommen – tafel – olifant

kort	lang	i
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Doewoorden zijn woorden die aangeven wat je kunt doen.

De stam van een doewoord is de ik-vorm.
Behalve –en eraf halen, moet je vaak nog meer regels toepassen.

zitten – meten – geloven – rusten – pakken – kijken - vullen – klieren – beroven
– beloven – verbazen – genieten – vallen – poten – meten – praten

Schrijf de stam op en zet deze in de juiste kolom:

maaien – geeuwen – pakken – schuiven – koken – huren – vullen – niezen –
gaan – staan – doen – kunnen – rijden – bakken – groeten – liften – meten –
starten – fluiten – graven – wijzen – kluiven – draven – blaffen – springen –
zweven – blazen – schrikken – hikken – geloven – stelen – waken – horen

fiets_____	hak_____	maak_____	schrijf_____
zeur_____	suf_____	speel_____	lees_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____